

GAZETA WARSZAWSKA

W SOBOTĘ DNIA 13. STYCZNIA ROKU 1787.

Z Warszawy dnia 13. Stycznia. Podczastwo Woiewodztwa Czerniechowskiego, po postąpieniu JP. Franciszka Xawerego Besiekierskiego na Stolnikostwo Nowogrodzkie, JP. Jozefowi Strzelnickiemu Łowczemu Czerniechowskiemu; Łowiestwo zaś Czerniechowskie, JPanu Franciszkowi Hulewiczowi, w tych dniach są konferowane.

Z Paryża d. 20. Grudnia. Piszą z Cap de Bonne Esperance o nieszczęśliwym przypadku, ktorego doznał Kapitan Francuskiego statku *la Rosette*. W tey morskiej drodze, potrzeba go przymusiła, iż wziął za maytkow dwóch Włochow, rodzonych braci, nazwiskiem *Thelisco*. Ci, na początku ieszcze żeglugi, zaczęli się

buntować; przeto jeden z nich ukarany był przez nieizki czas o d Kapitana okrętu kaydanami. Tą karą urażeni Włosi, umyślili zgubić Kapitana y cały statek, namowiwszy do tego y kucharza. Dnia 12. Sierpnia, będąc już blisko brzegu *Table Bay*, gdy wszyscy spracowani spali, a jeden tylko straż trzymał; przystąpili ci łotrowie zdradziecko do stroża, y głowę mu do razu ucieli. Weszli zaraz do spiącego Kapitana y Leytnanta; pierwszego do razu zabili, drugi zaś ranny bronit się, ale sztyletem od Włocha zabity został. Było ieszcze dwóch ludzi, styrnik y chłopiec do posługi. Chłopiec na dół statku u-

ciekł y skrył się, styrnik zaś na klęczkach życie sobie uproził, ale pod tą kondycją, że owego chłopca do siebie zwabi, y swoją ręką zabię. Miłością życia własnego ujęty, podjął się na to; chłopca do siebie zdradliwemi obietnicami przywołał, y sztyletem w oczach *Włochow* na miejscu zabił. W kilka godzin postrzegł kucharz, że styrnik worek z pieniędzmi Kapitana dla siebie ukrył. Tak tylko to doniósł *Włochom*, chcieli styrnika zabić, ten zaś niemogąc się już od śmierci ratować, to tylko uproził, że go nie zabiłi, ale w morze wrzucili. Umiejąc styrnik dobrze pływać, brał się ku brzegowi; lecz postrzegszy to zboycy, dognali go w barce, y kiimi po głowie tłukąc, na dno pograżyli. Powróciwszy do statku, dziurę w nim dla zatopienia wydrążyli; a sami z pieniędzmi y różnemi drogiemi rzeczami uciekli w barce. Statek przecie niezatonął, ale do brzegu przybił się; na którym gdy krew postrzeżono, ścigać zaboyców kazano, y wszystkich wkrótce schwymano.

Z *Stambulu* d. 7. *Grud*: Doszła tu nowina przez jednego przybyłego dnia 21. przeszłego miesiąca z *Egyptu* kuryera, że Wodz *Turecki Keke Abbi* Bafza, na nowo napadł na zbuntowanych. Z początku musiał on cofnąć się w tył z wielką stratą, ale ponieważ sukursowany został od wiernych *Porcie* Beyow, przeto znowu uderzył na zbuntowanych, y *Murat Bey* szef zbuntowanych

Beyów, odebrawszy lekką ranę, z placu ustąpić musiał. Sciągnął on nazad do *Tschiathe* barzo ufortyfikowanego miejsca w *Wyższym Egypcie*, gdzie przez długi czas mogli by zostawać, gdyby mu tylko nie zabrakowało żywności. W tey potyczce, *Turcy* liczą 800. ludzi leżących na placu. To jest rzecz wcale ośobliwa, że o tym nam donosząc, najmniejszey nie uczyniono wzmianki o *Kapitanie Bafzy*. Powiadają nawet teraz, że terazniejszy Gubernator *Egyptu*, *Teyen Bafza*, sam ma tam wojnę kontynuować, ponieważ on najlepiej zna tameczny kraj, y lud w nim wielkie pokłada zaufanie. *Porta* takie czyni teraz przygotowania, z których jasno widzieć można, że zamysła koniecznie wkrótce w *Egypcie* przywrócić spokójność.

Z *Paryża* dnia 22. *Grud*: Z portów naszych smutną dochodzą nowinę o tych szkodach na morzu, które poczyniły szturmy. *Fermiers generaux* pożyczyli *Królowi* Jmci 10. Millionów *Liwrow* na 6. procentu.

Generał *Zakonu Benedyktyni*skiego z *Kongregacyi de St. Maur*, podał *Memoryał* *Baronowi de Breteuil*, żądając się, iż 9000. *Liwrow*, które *Xiążę Kardynał de Rohan*, podczas rezydencyi swey w *Chajfs Dieu*, na stoł expensował, *Opactwo* teraz musi opłacać.

Z *Włoch* dnia 16. *Grud*: *Ociec S.* po jutrze ma nominować *Kardynałem* drugiego swiego synowca *Dan*

Romualdo Braschi; pierwsi Panowie w Rzymie z tey okoliczności, wielkie dla niego gotują prezenta, a Kardynał *Negroni* już mu posłał kosztowny srebrny serwis.

Z *Paryża* d. 15. *Grud*: Cyrkułuje tu skrypt Pana *Linguet*, zawierający w sobie przeszło 200. kart. Jest on adresowany do Króla Jmci. Powiada on w tym skrypcie, że W. Strażnik Pieczęci, jego jest nieprzyjacielem, y że mu zakazał drukować skryptu, y dodaie, że dopoki on nie zostanie wydrukowany, dopoty proces jego z *Książęciem d' Aiguillon* nie może się intentować.

Z *Wiednia* dnia 15. *Grudnia*. Oboz przy *Iglau*, w roku przyszłym, mają składać następujące Reymenta: 9. Reymentow Infanteryi z *Morawy*, 4. Reymenta Infanteryi z *Niższej Austrii*, 3. Reymenta *Artyleryi*, 2. Reymenta *des Chevaux legers*, także z *Wegier* będzie kilka dywizyi *Ulańskich*, Reyment *Husarski*, Reyment *Kirysierow de Nassau Usingen*. Przy *Deütschbroda* w *Czechach* mają się zgromadzić, 14. Reymentow Infanteryi *Czeskiej*, Reyment Infanteryi *l'Anglois z Wyższej Austrii*, 5. *Granadyerskich* Batalionow, pierwszy w *Pradze* stojący Reyment *Artyleryi*, dwa Reymenta *Karabinierow* y *Dragunow*.

Nieprzeistają czynić się przygotowania do podróży Cesarzkiej. Już są popakowane wszystkie brylanty, y porobione pakiety z samemi wóne mi Czerownemi Złotemi. Suma ich wynosi do 40,000.

Z *Leodyum* dnia 19. *Grud*: Dnia wczorayszego Pan *Blanchard* miał odprawić 22. podróż powietrzną w swoim Balonie; ale tą razą, ponieważ Balon nowym wcale sposobem był napełniony, niespodzianie poleciał na powietrze, nie czekając na swego Autora, y zostawiwszy go na ziemi między spektatorami. Nadgradzając to Pan *Blanshard*, przyrzekł dnia 27. swoim kosztem powtórzyć też samą próbę, podczas której sam ma lecieć w owym Balonie. Śmiało on teraz latać może, bo dwaj Wielcy Monarchowie, lubo go do swych Państw nieprzyjęli, obiecali jednak w swych listach, polecać go opiece Boskiej.

Z *Wiednia* d. 16. *Grud*: Cesarz Jmć kazał oznaymić Nadworney Wojenney Radzie, co powinno być rozporządzone dla Obozow mających się założyć w Roku przyszłym. Podług tego rozporządzenia, w *Minkendorf* niebędzie żadnego Obozu, ale *Austryackie* Reymenta obrocą marsz do *Morawy*. Całe wojsko 4. ma składać obozy, w *Pettau*, w *Deütschbrod*, w *Iglau* y *Pest*. Domyślają się, że y Monarcha *Pruski* odwiedzi Oboz w *Iglau*.

Z *Rzymu* dnia 6. *Grud*: Hrabia *Ludwik Braschi Onesti* synowiec *Papieski*, niedawno nominowany *Grand Hiszpański* pierwszey klasy, y *Xiąże de Nemi*, w tych dniach zaprosił brata swiego *Prasata Romualda Onesti*, dla oznaymienia mu imieniem *Oyca S.* swego stryja, że ponieważ on jest jednym z *Kardynałow* zacho-

wanych *inpetto*, ażeby zatym gotował się do odebrania Kardynałskiego kapelusza podczas Konfystorza sekretnego, który ma być złożony dnia 18. tego miesiąca.

Z Paryża d. 19. Grud: Dekret Rady autoryzował Krolową Jeymć obracać to, coby Iey przez oszczędność zbywało, na użycie tego, iak by się tylko zdawało; z tym zapewnieniem, że to kupno, będzie Iey zawsze nie naruszoną własnością.

Z Wiednia d. 14. Grud: Ieden z naszych *Chimikow*, wynalazł pewną kompozycyą, która barzo jest podobna do dyamentu, y wszystkie wytrzyma te proby, które wytrzymują inne kosztowne kamienie. Cesarz Jmć, zakazał mu używać wynalezionego sekretu, iuz dla zabezpieczenia na złe używania tego wynalazku, iako też y dla tego, ażeby cena prawdziwych dyamentow nie spadła znacznie.

Z Frankfortu d. 22. Grud: Oczekują w *Berlinie* na posła *Tureckiego*, który ma przybyć imieniem *W. Sultana* do Krola Jmci *Pruskiego*, z powinszowaniem wstąpienia na Tron.

Z Hagi d. 18. Grudnia. Dzikie dochodzą nas nowiny z *Bruxelli*; będąc w niepewności do oznacze-

nia sprawiedliwego stopnia prawdy, iak nayokropniey o nich namieniamy. Powiadaią naprzod, że *Kapitan Cyrkulow*, w całym *Belgium* są zniesieni. Powtore, że prowizyonalnie wszystkie innowacye iuz wprowadzone, albo miane być wkrótce ustanowione, mają ustać. Potrzebie, że zamiana tego kraju na *Bawaryą*, na nowo układać się począł. &c.

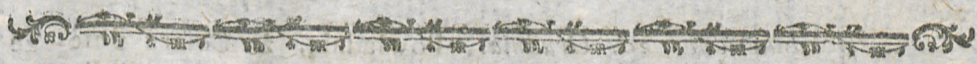
Z Paryża d. 19. Grud: Fatalny w tuteyszey Stolicy trafił się przypadek. Dnia 10. tego miesiąca, pewny szacowany od wszystkich obywatel, w wielkiej przyjaźni z małżonką swoją żyjący, zaprosił do siebie na obiad przyjaciół. Przy końcu obiadu, gdy dano wety, kazawszy przynieść butelkę wina *Szampańskiego*, otwierał ją graycarkiem, mającym z drugiey strony noż, a ieszcze na ten czas otwarty. Wino *Szampańskie* wyfadziwszy z impetem czopek, ugodziło nożem w samo serce iego pomienioney małżonki, która w momencie skołała. Uczyniony był od Sądu ścisly examen tego fatalnego przypadku; ale pokazało się, że nie szczęśliwy mąż, nie kary, ale raczej uzalenia nad swą nieostrożnością był godzien.

Departament Woyskowy Obóyga Narodow, ułatwiając sposobność do atentowania spraw w Sądzie swym zachodzących, dla Obywatelow Prowncyi *W. X. Litt*; iako odlegle od tey Juryzdykcyi mieszkających, ustanowił iedną na Rok Kadencyą dla tychże Spraw z Prowincyi *W. X. Litt*; w Miesiacu Lutym; Co się dla powfzechney wiadomości deklaruie.

S U P L E M E N T

DO GAZETY WARSZAWSKIEJ

W SOBOTĘ DNIA 13 STYCZNIA ROKU 1787.

Z Warszawy d. 13. Stycz: Gdy obarczonemu zewsząd Handlowi naszemu, pomyslniejsza nieco ukazała się nadzieia przez ofiarowane od Najjaśniejszey Katarzyny II. awantaże dla Handlu *Polskiego* przez *Cherson*; Jego Krolewska Mość P. N. Mił: troskliwy zawsze o dobro Narodu swojego, pragnąc z usilnością, aby łatwości te ze strony Rządu *Rossyjskiego*, które są owocem Oycowkich Jego starań, nie zostały bez-użyteczne dla Obywatelów *Polskich*, y aby związki Handlowe *Polskiej* z Kraiami tey dobroczynney Monarchini, coraz barzieszy wzmacniane były, osądził przyzwoitym, utrzymywać iednostaynie Konsula *Polskiego* w *Chersonie*, któryby w wydarzających się okolicznościach, potrzebną Obywatelom *Polskim* mógł dać pomoc y wsparcie, y w tym zamiarze J Pan *Zablocki* znany Najjaśniejszemu Panu z usług swoich, czynionych już od niejakiego czasu w *Chersonie*, tamże Konsulem, od J. K. Mości P. N. Mił: nominowany, od Rządu *Rossyjskiego* przyjęty y ogłoszony został.

Z *Stambulu* d. 20. *Listop*: Dotychczas żadnych niemamy dalszych nowin z *Egyptu* o *Kapitanie Baszy*, y powstaie boiaźń, czy on nie jest zbity od owych buntowników. Gubernator *Albanii Mahmud Basza*, nie przestaie podnosić buntu przeciwko *Porcie*. Odesłał on pomienioney *Porcie* bilety, tyżące się pogłownego rocznego, to dodając, iż summa z pogłownego, iemu samemu teraz jest potrzebna.

Z *Rzymu* dnia 16. *Grud*: Słychać, że *Ociec S.* zakończenie sporów względem Nuncyatury w *Monachium*, ze wszystkim zdał na Xiążęcia *Jmci Elektora Bawarskiego*.

Ociec S. dnia 28. *Listopada*, wyszłe w *Wiedniu* dawniey pismo z okazji tam Jego bytności, pod tytułem: *Co to jest Papier?* uroczyście potępił, y deklarował iako dzieło falszerskie, pełne zgorzelenia, obelgi, y potwarzy.

Z *Amsterdamu*. d. 23. *Grud*: Nowiny z *St. Eustaz* barzo smutne

nas dochodzą, wielki szturm w miesiącu Październiku, znaczne tam poczynił szkody y spustoszenia, a żniwa po większey części barzo uszkodzone zostały.

Donoszą z *Paryża*, że Edykt Krolewski nakazujący szteplowanie papieru na wszystkie wychodzące wexle, kwitacye, już posłany jest do Prezydenta Parlamentowego. Powiadaia, że ten szteplowy papier, wniesie na rok 18. do 20. Millionow *Lierow*. Także też same listy czynią wielką nadzieję, że Protestanci we *Francyi* otrzymają cywilizacyą.

Z *Wiednia* dnia 20. *Grudnia*. Powiadaia, że Cesarz Jmć ze *Lwowa* chce w 6. dniach stanąć w *Chersonie*. Przeto drogi z wielką pilnością reparauią.

Z *Paryża* d. 18. *Grudnia*. Tu rezydujący *Rossyjski* Minister J. Pan *de Simolin*, otrzymał kuryera z *Peterzburga*, który przywiózł *Ultimatum* Dworu swoięgo, względem mającego się zawrzeć *Handlownego* Traktatu *Rossyi* z *Koroną Francuską*. Treść tego *Ultimatum* nie jest wprawdzie dostatecznie wiadoma, ale to jest pewna, że ten *Handlowny* Traktat, ma być barzo dla tego kraju pożyteczny.

Doszła tu autentyczna nowina, że wszystkie spory między *Roszą* y *Portą* zostały zaspokoione y załatwione.

Polski Pan, Jmć Pan *Ogiński* Hetman W. X. Lit.: , który przez nieiaki czas w *Londynie* bawił, pojedzie przez *Calais* do *Berlina* y będzie tam zimował.

Z *Bruxelli* dnia 21. *Grudnia*. Ponieważ teraz bunt podniesiony przez *Seminarystow* w *Lowanium*, zupełnie zaspokoiony został, przeto *Hrabia de Belgioioso* (po jutrze wyjeżdża do *Wiednia*. Rozporządzenie Cesarzkie względem *Cywilnego* *Processu* w tym kraju, już jest tu publikowane.

Z *Holandyi* dnia 23. *Grudnia*. Dnia 21. tego miesiąca, *Hrabia de Görtz* Minister *Pruski*, z *Nymegen* do *Hagi* powrócił, y miał już iedną konferencyą z Prezydentem *Stanow Generalnych*. Wyśłani z *Hagi* *Deputowani* ieszcze się bawia w *Nymegen*.

Z *Hamburga* d. 30. *Grud*: Listy z *Rossyi* donoszą, że się kontynuują rozporządzenia tyczące się obozow, które być mają złożone z okazji podróży *Imperatorowej* *Jeymci* do *Chersonu*. W *Krymie* y na granicy rachuią już na 56,000. woyska. Niemasz wątpliwości, że ten kraj, do barzo świetnego przyprowadzony zostanie stanu, kiedy *Imperatorowa* *Jeymć* *Rossyjska*, sama go w własney obaczy osobie.

Z *Brandeburga* d. 27. *Grud*: Generał *Leytnant* *Hrabia de Brühl*, który został nominowany *Guwernerem* *Krolewiczow*, każdego dnia w *Berlinie* jest spodziewany.

Z Hagi d. 23. Grud: Stany *Friësländzkie* piſały w mocnych wyrazach liſt do Stanow *Holenderſkich*, w którym bronią y uſprawiedliwiają poſtęпки Stanow *Geldryi* względem *Hattem* y *Elburg*, a zanieſprawiedliwe ſądzą przedſiewzięte w tey mierze kroki Stanow *Holenderſkich*.

Dnia 20. Seſſya Stanow *Holenderſkich* trwała do 5. wieczornej godziny, podczas ktorey, miała być przedſiewzięta wielkiej wagi Rezolucya.

Extraordynaryiny *Envoyé* Cezarza Jmci *Baron de Reiſchach* ieſzcze ſię tu przez zimę zabawi, y aż w mieſiącu *Maiu* pojedzie na ſpoczynek do ſwey komanderyi.

Prawda, że *Patryotyczne* donoſzą *Gazety*, iż Stany *Holenderſkie* będą ſuſpendowały *Xiążęcia Stadhuder* od wſzelkich urzędow w ſwoiey *Prowincyi*, y nie niebędą mu wyplacać; lecz to ieſt niezawodna, że ta powieść, dotychczas niema żadnego nuymniejszego fundamentu.

Ieſzcze dnia wczorajſzego Stany *Holenderſkie* były zgromadzone, y zatrudniały ſię deliberowaniem y rozważaniem *extraordynaryinych* koſztow y wydatkow na rok 1787. y aż do dnia 10. *Stycznia* rozefzły ſię.

W zgromadzeniu Stanow, przeſzłego wtorku, wielkie powſtały kłótnie y ſpory, ktorych ſtał ſię okazyą ieden z *Rycerſtwa*; nie mały takżę dał do nich pochop liſt Stanow *Friësländzkich* w barzo mocnych piſany wyrazach do Stanow *Holenderſkich*. Dnia wczorajſzego, *Minifter Francuſki* wyſłał znowu kuryera do *Wersalu*.

Rozmaici obywatele z *Miaſt Prowincyi Holenderſkiej*, trzymiający ieden z *Patryotami*, tu przybyli, y zapytywali ſię niektorych *Penſyonarzow*, czy to ieſt prawda, że ſię układają aktualnie czynności dążące do ugody z *Xiążęciem Stadhuderem*? otrzymali tę odpowiedź, że to do tychczas przynajmniej, ieſt ſamym tylko czyimiſ wymyſlem.

Z *Amſterdamu* d. 24. Grud: Do *Kadyx* przybyły znowu bogate okręty z *Lima* y z *Montevideo*, które mają na ſobie bogate kamienie y inne koſztowne towary.

Z *Paryża* d. 25. Grudnia. *Indyiſkie Familie*, ktore *J. Pan Suffren* z *Malty* ſprowadził, wcale nieſą zdatne do przedzenia wełny; teraz nie-wiedzieć do czego ci ludzie mają być użyci.

Naſi *Politycy*, ktorzy zaprędko poczynają politykować, mowią zawnie o mającym naſtąpić *Alianſie* między *Auſtryą* y *Pruſami*, y

tego są zdania, że Alians ma być *offensivē y defensivē*. Powiadaią oni nawet, że już widzieli Artykuły tegoż Aliansu.

Z *Neapolu d. 14. Grud:* Król Jmć niedawno powracał z polowania w okolicy *Cuma*, y podług zwyczaju wysłany był przodem żołnierz na koniu, dla oznajmienia w *Casserta* o przybyciu tam rychłym Monarchy. Gdy pomieniony biegł żołnierz, koń się potknął, y on nogę złamał. Leżał zatym na drodze wcale bez zinyflow, kiedy Monarcha przejeżdżając postrzegłszy to, kazał zastanowić się karecie, wyskoczył z niej rychło, y mocno poruszony tym tak okropnym widokiem, dobywszy swojej chustki z kieszeni, sam mu złamaną obwiązał nogę, y dopoty ją utrzymywał, aż pokł nie zaszedł poiazd, na który ten skaleczony zabrany został żołnierz.

Z *Lowanium d. 26. Grud:* Dnia dzisiejszego wzięto siedmiu Seminarystów do więzienia, a 18. areztowano w własnych izbach. Już wyjechała do *Bruxelli* Deputacya naszej Akademii, dla ziednania sąski y względów dla przestępców. Prorektor *Lambrecht*, jest na czele tej Deputacyi.

Z *Hagi dnia 26. Grud:* Dnia dzisiejszego rano, Minister *Francuski* Margraff *de Verac*, odebrał kuryera od Dworu swojego. Wielkie się maia rzeczy układać, y wkrótce barzo interesujących nowin ztamtąd spodziewać się należy.

DONIESIENIE Z WARSZAWY DNIA 13. STYCZ: R. 1787.

W Drukarni Jf. XX. *Piarow* wyszedł świeżo Tom VII. Zabawek Jp. *Franc. Karpińskiego*, który wraz z Tomem V. y VI. także drukowanemi przedawany będzie. Cena każdego Tomiku Zł: 3. Gr. 15. *Pfallerz Dawida* tłumaczenia tegoż Autora, procz Drukarni Warszawski, y Jf. XX. *Piarow*, znajduje się w *Wilniey* we *Lwowie*.

Dworek *Stepańskich* zwany pod *Nrm 820. na Ulicy Solnā* zwanej tu w *Warszawie* *Sytuo* wany, ze *Stajniami* y *Wozowniami*, na mocy dekretu Sądow *Woytow:* y *Law: M. S. W.* dnia 9. *Grudnia* 1786. między *Kredytorami* y *Szl: Grotasami* *zapadłego*, jest na sprzedaż deklarowany, *Instytucya* którejto dnia 20. *Stycz: R. 1787.* odprawiać się będzie. *Zyczący* sobie kupić, ma offerencyą swoją w *Kancellaryi Woytow:* zapisać, y dnia wyżej wyrażonego na *Ratufzu Miasta S. W.* znajdować się.

W *Warszawie* w *Loteryi Králowey* d. 10. *Stycznia* były wyciągnięte *Numera 59. 65. 18. 7. 25.* 2 których składało się 10. *Ambow* to jest: (7 18) (7 35) (7 59) (7 65) [18 35] [18 59] [18 65] (35 59) (35 65) (59 65) Także 10. *Ternow* (7 18 35) (7 18 59) (7 18 65) [7 35 59] [7 35 59] [7 35 65] [7 59 65] [18 35 59] (18 35 65) (35 59 65) Przyjść ciągnienie będzie dnia 24. *Stycznia*.

Kareta Angielska, na dwie osoby, na resorach, służąca tak do parady, iako też y do drogi, znajduje się do przedania. Stoi ona na *Krakowskim Przedmieściu*, w *Pałacu Xiążęcia Jmci Janusza Sanguskiego*, na przeciwko *Pałacu Jp. Tyżkiewicza* *Hetmana Pol: Lit:* u *Stanisła Szwajcara* *Pałacu* pomienionego *Xięcia Jmci*.